

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2022/613**z dnia 12 kwietnia 2022 r.****w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) nr 1303/2013 i (UE) nr 223/2014 w odniesieniu do zwiększonych płatności zaliczkowych z zasobów REACT-EU oraz ustanowienia stawki jednostkowej**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 175 akapit trzeci i art. 177,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

po konsultacji z Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Niedawna agresja zbrojna Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie i toczący się konflikt zbrojny zmieniły zasadniczo sytuację w zakresie bezpieczeństwa w Europie. W wyniku tej agresji zbrojnej Unia, a w szczególności jej wschodnie regiony, stoją w obliczu znacznego napływu osób. Stanowi to dodatkowe wyzwanie dla budżetów publicznych w chwili, gdy gospodarki państw członkowskich są nadal na etapie odbudowy po pandemii COVID-19, i grozi osłabieniem przygotowań do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność.
- (2) Aby sprostać wyzwaniom migracyjnym, państwa członkowskie mają już możliwość finansowania szerokiego zakresu inwestycji w ramach swoich programów operacyjnych wspieranych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) i Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD), w tym w ramach dodatkowych zasobów udostępnionych jako Wsparcie na rzecz odbudowy służącej spójności oraz terytoriom Europy (REACT-EU), w celu zapewnienia pomocy na wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz na przygotowanie ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność.
- (3) Ponadto rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/562 ⁽²⁾ wprowadzono szereg ukierunkowanych zmian w rozporządzeniach (UE) nr 1303/2013 ⁽³⁾ i (UE) nr 223/2014 ⁽⁴⁾ w celu ułatwienia państwom członkowskim wykorzystania ich pozostałych środków z EFRR, EFS i FEAD przydzielonych w wieloletnich ramach finansowych na lata 2014–2020, a także zasobów REACT-EU, w celu jak najskuteczniejszego i jak najszybszego sprostania wyzwaniom związanym z migracją.
- (4) Mimo, iż rozporządzenie (UE) 2022/562 oferuje elastyczne rozwiązania, państwa członkowskie nadal zmagają się ze znaczną presją na budżety publiczne wynikającą z wyzwań związanych z napływem bardzo dużej liczby osób uciekających z Ukrainy. Presja ta grozi osłabieniem zdolności państw członkowskich do odbudowy zwiększającej odporność gospodarki po pandemii COVID-19. Aby zatem pomóc państwom członkowskim w sprostaniu wyzwaniom migracyjnym, należy szybko uruchomić wsparcie z EFRR, EFS i FEAD poprzez podwyższenie poziomu

⁽¹⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 7 kwietnia 2022 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 12 kwietnia 2022 r.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/562 z dnia 6 kwietnia 2022 r. zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i (UE) nr 223/2014 w odniesieniu do działań polityki spójności na rzecz uchodźców w Europie (CARE) (Dz.U. L 109 z 8.4.2022, s. 1).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Dz.U. L 72 z 12.3.2014, s. 1).

początkowych płatności zaliczkowych wypłacanych z zasobów REACT-EU w odniesieniu do wszystkich państw członkowskich. Jednocześnie niektóre państwa członkowskie stanęły w obliczu znacznego napływu osób z Ukrainy, co wymaga zapewnienia natychmiastowego wsparcia. Te państwa członkowskie powinny w związku z tym korzystać ze znacznie wyższego poziomu początkowych płatności zaliczkowych, co pozwoli zrekompensować bezpośrednio koszty budżetowe i wesprzeć ich przygotowania do odbudowy gospodarki.

- (5) Aby umożliwić monitorowanie sposobu wykorzystania dodatkowych płatności zaliczkowych, sprawozdania końcowe z wdrażania programów EFRR i EFS otrzymujących dodatkowe płatności zaliczkowe powinny zawierać dodatkowe informacje na temat wykorzystania tych dodatkowych kwot przeznaczonych na sprostanie wyzwaniom migracyjnym wynikającym z agresji zbrojnej Federacji Rosyjskiej, oraz na temat tego, w jaki sposób te dodatkowe kwoty przyczyniły się do odbudowy gospodarki.
- (6) W celu uproszczenia korzystania z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz zmniejszenia obciążenia administracyjnego dla beneficjentów i organów administracji państw członkowskich w kontekście sprostania wyzwaniom migracyjnym wynikającym z agresji zbrojnej Federacji Rosyjskiej należy ustanowić stawkę jednostkową. Stawka jednostkowa powinna ułatwić, we wszystkich państwach członkowskich, finansowanie podstawowych potrzeb i wsparcia na rzecz osób, którym przyznano tymczasową ochronę lub inną odpowiednią ochronę przewidzianą w prawie krajowym zgodnie z decyzją wykonawczą Rady (UE) 2022/382 ⁽⁵⁾ i dyrektywą Rady 2001/55/WE ⁽⁶⁾ przez okres 13 tygodni od przybycia danej osoby do Unii. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2022/562, państwa członkowskie mogą stosować stawkę jednostkową również wówczas, gdy korzystają z przewidzianej w art. 98 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 możliwości finansowania operacji mających na celu sprostanie wyzwaniom migracyjnym z EFRR albo EFS na podstawie przepisów mających zastosowanie do drugiego z funduszy, w tym w przypadku korzystania z zasobów REACT-EU. Korzystając ze stawki jednostkowej, państwa członkowskie powinny zapewnić wdrożenie niezbędnych rozwiązań zapobiegających podwójnemu finansowaniu tych samych kosztów.
- (7) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia – a mianowicie wsparcie państw członkowskich w pokonywaniu wyzwań powstałych w wyniku wyjątkowo dużego napływu osób uciekających przed agresją zbrojną Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie oraz w podejmowaniu działań na rzecz odbudowy zwiększającej odporność gospodarki po pandemii COVID-19 – nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki proponowanych działań możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (8) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 oraz (UE) nr 223/2014.
- (9) Z uwagi na pilną potrzebę natychmiastowego wsparcia budżetów publicznych w celu zachowania zdolności państw członkowskich do wspierania odbudowy gospodarek po pandemii COVID-19 oraz niezwłocznego umożliwienia dodatkowych płatności na rzecz programów operacyjnych, należy zastosować wyjątek od terminu ośmiu tygodni, przewidziany w art. 4 Protokołu nr 1 w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej, załączonego do TUE, do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.
- (10) Z uwagi na konieczność natychmiastowego wsparcia budżetów publicznych w celu zachowania zdolności państw członkowskich do podtrzymania procesu ożywienia gospodarczego oraz niezwłocznego umożliwienia dodatkowych płatności na rzecz programów operacyjnych, niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie w trybie pilnym następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,

⁽⁵⁾ Decyzja wykonawcza Rady (UE) 2022/382 z dnia 4 marca 2022 r. stwierdzająca istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkująca wprowadzeniem tymczasowej ochrony (Dz.U. L 71 z 4.3.2022, s. 1).

⁽⁶⁾ Dyrektywa Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między państwami członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami (Dz.U. L 212 z 7.8.2001, s. 12).

PRZYMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Zmiana rozporządzenia (UE) nr 1303/2013

W rozporządzeniu (UE) nr 1303/2013 wprowadza się następujące zmiany:

1) dodaje się art. 68c w brzmieniu:

„Artykuł 68c

Stawka jednostkowa dla operacji mających na celu sprostanie wyzwaniom migracyjnym wynikającym z agresji zbrojnej Federacji Rosyjskiej

Na potrzeby wdrażania operacji, które mają na celu sprostanie wyzwaniom migracyjnym wynikającym z agresji zbrojnej Federacji Rosyjskiej, państwa członkowskie mogą zawierać w wydatkach zadeklarowanych we wnioskach o płatność stawkę jednostkową związaną z podstawowymi potrzebami osób, którym przyznano tymczasową ochronę lub inną odpowiednią ochronę przewidzianą w prawie krajowym zgodnie z decyzją wykonawczą Rady (UE) 2022/382 (*) i dyrektywą Rady 2001/55/WE (**), oraz ze wsparciem dla tych osób. Ta stawka jednostkowa wynosi 40 EUR tygodniowo za każdy pełny albo niepełny tydzień, w którym osoba przebywa w danym państwie członkowskim. Stawka jednostkowa może być stosowana przez maksymalnie 13 tygodni ogółem, począwszy od dnia przybycia danej osoby do Unii.

Do celów stosowania niniejszego rozporządzenia, obliczone na tej podstawie kwoty uważa się za wsparcie publiczne udzielone beneficjentom i za wydatki kwalifikowalne.

(*) Decyzja wykonawcza Rady (UE) 2022/382 z dnia 4 marca 2022 r. stwierdzająca istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkująca wprowadzeniem tymczasowej ochrony, (Dz.U. L 71 z 4.3.2022, s. 1.).

(**) Dyrektywa Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między państwami członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami (Dz.U. L 212 z 7.8.2001, s. 12).”;

2) w art. 92b ust. 7 wprowadza się następujące zmiany:

a) po akapicie pierwszym dodaje się akapity w brzmieniu:

„Oprócz początkowych płatności zaliczkowych określonych w akapicie pierwszym, Komisja wypłaca 4 % zasobów REACT-EU alokowanych na programy na 2021 r. jako dodatkowe początkowe płatności zaliczkowe w 2022 r. W przypadku programów realizowanych w państwach członkowskich, w których w okresie od 24 lutego 2022 r. do 23 marca 2022 r. liczba osób przybywających z Ukrainy przekroczyła 1 % ich ludności, odsetek ten zwiększa się do 34 %.

Przedkładając końcowe sprawozdanie z wdrażania wymagane na mocy art. 50 ust. 1 i art. 111, państwa członkowskie informują o tym, w jaki sposób wykorzystały dodatkowe początkowe płatności zaliczkowe, o których mowa w akapicie drugim niniejszego ustępu, aby sprostać wyzwaniom migracyjnym wynikającym z agresji wojskowej ze strony Federacji Rosyjskiej, oraz o wkładzie tych dodatkowych początkowych płatności zaliczkowych w odbudowę gospodarki.”;

b) akapit trzeci zastępuje się następującym tekstem:

„W przypadku gdy decyzja Komisji o przyjęciu lub zmianie programu operacyjnego przydzielająca zasoby REACT-EU na 2021 r. została przyjęta po dniu 31 grudnia 2021 r., a powiązane płatności zaliczkowe nie zostały wypłacone, kwotę początkowych płatności zaliczkowych, o których mowa w akapitach pierwszym i drugim niniejszego ustępu, wypłaca się w 2022 r.

Kwota wypłacona w ramach początkowych płatności zaliczkowych, o których mowa w akapitach pierwszym i drugim niniejszego ustępu, zostaje całkowicie rozliczona w sprawozdaniach finansowych Komisji nie później niż w dniu zamknięcia programu operacyjnego.”;

3) art. 131 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Kwalifikowalne wydatki ujęte we wniosku o płatność potwierdza się opłaconymi fakturami lub dokumentami księgowymi o równoważnej wartości dowodowej, z wyjątkiem form wsparcia, o których mowa w art. 67 ust. 1 akapit pierwszy lit. b)–e), art. 68, 68a, 68b i 68c, art. 69 ust. 1 i art. 109 niniejszego rozporządzenia, a także w art. 14 rozporządzenia w sprawie EFS. Dla takich form wsparcia kwoty ujęte we wniosku o płatność stanowią koszty obliczone na mającej zastosowanie podstawie.”.

Artykuł 2

Zmiana rozporządzenia (UE) nr 223/2014

W art. 6a ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 223/2014 wprowadza się następujące zmiany:

1) po pierwszym akapicie dodaje się akapit w brzmieniu:

„Oprócz początkowych płatności zaliczkowych określonych w akapicie pierwszym Komisja wypłaci 4 % zasobów REACT-EU alokowanych na programy na 2021 r. jako dodatkowe początkowe płatności zaliczkowe w 2022 r. W przypadku programów realizowanych w państwach członkowskich, w których w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia 23 marca 2022 r. liczba osób przybywających z Ukrainy przekroczyła 1 % ich ludności, odsetek ten zwiększa się do 34 %.”;

2) akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Kwota wypłacona w ramach początkowych płatności zaliczkowych, o których mowa w akapicie pierwszym i drugim, zostaje całkowicie rozliczona w sprawozdaniach finansowych Komisji nie później niż w dniu zamknięcia programu operacyjnego.”.

Artykuł 3

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 12 kwietnia 2022 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodnicząca

R. METSOLA

W imieniu Rady

Przewodniczący

C. BEAUNE
